

ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲਾ ਦੇਣਾ

(21:1-17)

ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਝਾਕਾਂ; ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਮੈਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਧਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ? ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਮੌਜੂਦਾ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਵੇਗੀ! ਕੁਰਿੰਥਸ ਤੋਂ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਫ਼ਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਹੁਣ ਹੇ ਭਰਾਵੋ, ... ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਯਤਨ ਕਰੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਬੇਪਰਤੀਤੇ ਹਨ ਮੈਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵਾਂ' (ਰੋਮੀਆਂ 15:30, 31)। ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ:

ਹੁਣ ਵੇਖੋ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਦਾ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਉੱਥੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੀ ਬੀਤੇਗਾ। ਪਰ ਐਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਹਰੇਕ ਨਗਰ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਬਿਪਤਾ ਤੇਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:22, 23)।

ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕਤਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (21:13)। ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਥੇ ਕਿਉਂ ਗਿਆ? ਉਹਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਵੇ (19:21; 20:22¹) ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ

ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ ਵਧਦੇ ਤਨਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਾਂਗੇ ਕਿ ਪੌਲਸ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਕਿਉਂ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਪਾਰ ਜਾਣਾ (21:1-3)

ਸਾਡਾ ਪਿਛਲਾ ਪਾਠ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਐਲਡਰਾਂ ਤੋਂ ਪੌਲਸ ਦੀ ਹੰਝੂ ਭਰੀ ਵਿਦਾਈ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 21 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ‘ਜਦ ਅਸਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋ ਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ’ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਆਇਤ 1ੳ)।^੨

ਲੂਕਾ ਨੇ ਜੋ ਪੌਲਸ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸੀ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖਣ ਲਈ ਇਕ ਡਾਇਰੀ ਲਿਖੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ‘ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਕੋਸ ਨੂੰ ਆਏ ਅਰ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਰੋਦਸ ਨੂੰ ਅਰ ਉੱਥੋਂ ਪਾਤਰਾ ਨੂੰ’^੩ (ਆਇਤ 1ਅ)। ਲੂਕਾ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੋਸ ਟਾਪੂ ਹਿੱਪੋਕ੍ਰੇਤਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਕੂਲ ਸੀ। ਰੋਦਸ ਟਾਪੂ ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ (ਇਸੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਸੀ) ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸੱਤ ਅਜੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ, 105 ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਟਾਪੂ ਉਤਲੀ ਅਪੋਲੋ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਦੇ ਇਸ ਦੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਉੱਤੇ ਖੜੀ ਸੀ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ।^੪ ਪਰ ਲੂਕਾ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਪੌਲਸ ਦੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾਣ ਦੀ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ (20: 16⁵)।

ਜੇ ਪੌਲਸ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਜਿਹੜੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਰੁਕਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ। ਪਾਤਰਾ ਤੇ ਉੱਤਰਣ ਤੇ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ।^੬ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਭੂ-ਮੱਧ ਸਾਗਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਹੈ।^੭ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਅਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘ਅਤੇ ਇਕ ਜਹਾਜ਼ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਤੁਰ ਪਏ’ (ਆਇਤ 2)।

ਕੰਢੇ-ਕੰਢੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਭੂ-ਮੱਧ ਸਾਗਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸਿੱਧੇ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਸੀ।^੮ ਰਾਹ ਵਿਚ ਉਹ ਕੁਪਰੁਸ ਟਾਪੂ ਦੇ ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਗਏ (ਆਇਤ 3ੳ) ਜਿੱਥੋਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਬਰਨਾਬਾਸ ਨੇ 10 ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ (13: 4)। ਪਰ ‘ਸੂਰ ਵਿਚ’ ਉੱਤਰ ਕੇ (21: 3ਅ) ਅਤੇ ‘ਮਾਲ ਉਤਾਰਣ’ (ਆਇਤ 3ੲ) ਤਕ ਜਹਾਜ਼ ਰੁਕਿਆ ਨਹੀਂ।

ਸੂਰ ਵਿਚ ਅਜ਼ਮਾਏ ਗਏ (21:4-6)

ਸੂਰ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜੋ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਹਿਮ ਥਾਂ ਸੀ। ਸੂਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਹੀਰਾਮ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਹੈਕਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਆਰ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 5: 10)।^੯ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ

ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਸੂਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ (ਮੱਤੀ 11:21) ਅਤੇ ਸੂਰ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਵੀ (ਮੱਤੀ 15:21; ਮਰਕੁਸ 7:24)।

ਪੌਲਸ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਤਾਅ ਕਾਰਣ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਖਿੱਲਰ-ਪੁੱਲਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:1-4) ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ (11:19)। ਸੂਰ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਸ਼ਾਇਦ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਣੀ। ਕਈ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੂਰ ਦੇ ਅੰਤਾਕੀਆ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਫ਼ੈਨੀਕੇ 'ਚੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ 'ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਫਿਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼' ਕਰਦਾ (15:3ਅ) ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭਾਈ ਮਿਲੇ ਸਨ।¹⁰

ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ (ਜੌਨ ਕ੍ਰਿਸੋਸਟੋਮ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਪੰਜ ਦਿਨ ਹੀ ਲੱਗੇ)। ਭਾਵੇਂ ਪੌਲਸ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀ।¹¹ ਸੂਰ ਵਿਚ ਮਾਲ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਉਹਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿਨ ਲੱਗ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹਨੂੰ ਉਹਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਈਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲਿਆ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ, 'ਅਤੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ¹² ਅਸੀਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰੇ' (21:4ਓ)।

ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇ ਕੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਹੁਣ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਲਈ ਬੇਹਤਰੀਨ ਸਮਾਂ ਸੀ।¹³

ਇਕ ਫ਼ਿਕਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ: 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜੋ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ' (21:4ਅ)। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਬੂਵਤ ਦਾ ਦਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ 20:23; 21:10, 11)।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਥਾਂ ਮੈਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਫ਼ਿਕਰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਇਸ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਬੰਧਨ ਅਤੇ ਬਿਪਤਾ' ਉਹਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ (20:23)। ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਲਈ ਪੌਲਸ ਦੀ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਹੋਵੇਗੀ!

ਸੂਰ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਨਾ' ਜਾਣ ਦੀ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਖ਼ਾਸ ਚਿਤਾਵਨੀ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਣ ਹਨ: (1) ਪੌਲਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਰੋਕ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (16:6-8)। ਜੇ ਆਤਮਾ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਫ਼-ਸਾਫ਼ ਕਹਿ ਦਿੰਦਾ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। (2) ਪੌਲਸ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁਦਾਈ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਦਾ ਸੀ,¹⁴ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਮੇਰਾ

ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ ਸੂਰ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲਸ ਉੱਤੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਾ ਜਾਵੇ।¹⁵ ਆਤਮਾ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੌਲਸ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੂਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਝੱਟ ਬੀਤ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਦੋਸਤ ਬਣ ਕੇ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ।¹⁶ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਅੱਥਰੂ ਭਰੀ ਵਿਦਾਈ ਦਾ ਇਹ ਨਜ਼ਾਰਾ ਯਾਦਗਾਰ ਹੈ:

ਅਤੇ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਨਿੱਕਲ ਕੇ ਤੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਓਹ ਸਾਰੇ ਤੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਕਾਂ ਸਣੇ¹⁷ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤੀਕਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਏ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ¹⁸ ਅਸਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ।¹⁹ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਜਹਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਸੁਆਰ ਹੋਏ ਪਰ ਓਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ²⁰ (21:5, 6)।

ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਪੂਰੇ-ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਣ ਆਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਆਏ ਪੁਰਖਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਸਨ।

ਦਿਆਲੂ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਗਤ (21:7)

ਸੂਰ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਕਾਰਮਲ ਪਹਾੜ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦਸ ਕੁ ਮੀਲ ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੁਲਮਾਇਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ।²¹ ਤੁਲਮਾਇਸ ਨਾਂਅ ਦੀ ਇਹ ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ²² ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ‘‘ਅੱਕੋ’’ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ (ਨਿਆਈਆਂ 1:31)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮਿਸਰ ਦੇ ਤੁਲਮੀ ਦੂਜੇ ਨੇ ਇਹਦਾ ਦੂਜਾ ਨਵਾਂ ਨਾਂਅ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮੰਡਲੀ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਓਸੇ ਵਕਤ ਬਣੀ ਸੀ ਜਦ ਸੂਰ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਬਣੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11:19)।

ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘‘ਅਸੀਂ ਸੂਰ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਮੁਕਾ ਕੇ²³ ਤੁਲਮਾਇਸ ਵਿਚ ਅੱਪੜੇ ਅਰ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਆਖ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ’’ (ਆਇਤ 7)। ਲੂਕਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਪੌਲਸ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਤੁਲਮਾਇਸ ਵਿਚ ਰੁਕਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ²⁴ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਸਨ।

ਜੇ 21:1-17 ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹਦਾ ਉੱਪ ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਢਲੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਹੈ। 20 ਅਤੇ 21 ਅਧਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਂ ਪੌਲਸ ਦੀ ਉਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਹਦੀ

ਵਰਤੋਂ ਉਹਨੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਲਈ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਵਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਓਨਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਾਂ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਨੌਂ ਜਾਂ ਵੱਧ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨੂੰ²⁵ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਲਮਾਇਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ‘ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਚੱਲ ਕੇ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹੋ’ (ਵੇਖੋ 16: 15)।²⁶

ਮੈਂ ਸੂਰ ਅਤੇ ਤੁਲਮਾਇਸ ਦੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹਿਮ ਭਰੀ ਮਹਿਮਾਨ-ਨਵਾਜ਼ੀ ਲਈ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਇਆ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਉਸ ਜ਼ਾਲਮ ਸਤਾਅ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ (8: 1-4; 11: 19)। ਜਦ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਜ਼ਾਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਗਤੀ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।

ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਬਰਕਤ ਦੂਜੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ‘ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦੇ’ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਉੱਪ ਸਿਰਲੇਖ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਪੌਲਸ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਵਜ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਲਈ ਉਹਦਾ ਪਿਆਰ ਸੀ। ਉਹ ਯਹੂਸਲਮ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਤਨਾਅ ਘਟ ਜਾਵੇਗਾ (ਰੋਮੀਆਂ 15: 22-33)। ਯਿਸੂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਉਹ ‘ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ’ (ਯੂਹੰਨਾ 15: 13ਉ) ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ (21:8-14)

ਤੁਲਮਾਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬੰਦਰਗਾਹ²⁷ ਕੈਸਰੀਆ (ਆਇਤ 8ਉ)²⁸ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਰਸ ਨੇ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਸੀ (ਆਧਿਆਇ 10 ਅਤੇ 11)।²⁹ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋਣ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਹੋ ਗਿਆ (28: 31-35; 24: 27)। ਪਰ ਸਾਡੀ ਕਹਾਣੀ ਤਕ ਯਹੂਸਲਮ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਸਰੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਪੌਲਸ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਵੱਡਾ ਠਹਿਰਾਅ ਸੀ।

ਕੈਸਰੀਆ ਯਹੂਸਲਮ ਤੋਂ ਸੱਠ ਮੀਲ (96 ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਦੂਰ ਸੀ ਉੱਥੋਂ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਬਾਕੀ ਸੀ। ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਦਾ ਪਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਈ ਦਿਨ ਰਿਹਾ (21: 10³⁰)। ਉਹਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹਦਾ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਾਸ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘...ਅਸੀਂ ... ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਆਏ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ’³¹ (ਆਇਤ 8ਅ)।

‘ਫ਼ਿਲਿੱਪਸ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ’ ਅਰਥਾਤ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਇ

6 ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਸਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਖੁਆਉਣ-ਪਿਆਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ (6: 1-6)। ਜਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਸਾਮਰੀਆ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (8: 4-13)। ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਖੋਜੇ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ (8: 26-39)। ਫਿਰ ਉਹ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਫਲਸਤੀਨੀ ਕੰਢੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਜਦ ਤੀਕਰ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਨਾ ਆਇਆ ਉਹ ਲੰਘਦਾ ਹੋਇਆ ਸਭਨਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਗਿਆ' (8: 40ਅ)। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਘਰ ਵਸਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਣੇ ਉੱਥੇ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ ਸੀ।³²

ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ 'ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ'³³ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਉਹਦਾ ਮੁੱਖ ਪੇਸ਼ਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਥਾਂ ਇਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 'ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 4: 11; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4: 5 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ 'ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ' 'ਇੰਜੀਲ' ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੀ ਬਦਲਵਾਂ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ 'ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਾ' ਹੈ ਭਾਵ 'ਜੋ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਮੁਨਾਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ'।³⁴ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕ੍ਰਿਆ ਰੂਪ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8: 40 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਿਲਿੱਪਸ 'ਸਭਨਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਉਂਦਾ' ਸੀ।

ਫਿਲਿੱਪਸ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਮੇਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਉਹਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਲਿੱਪਸ ਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਸਤੀਫ਼ਾਨ ਦਾ ਸਹਿਕਰਮੀ ਸੀ (6: 5), ਜਿਹਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜੋ ਪੌਲਸ ਦੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ (8: 1-5)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਫਿਲਿੱਪਸ ਵੱਲੋਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਹਮਸਫ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਰਹਿਮ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉੱਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਟਿੱਪਣੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ 'ਉਹਦੀਆਂ ਚਾਰ ਕੁਆਰੀਆਂ³⁵ ਧੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ।' ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਯੋਏਲ 2 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 'ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਐਉਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਹਾ ਦਿਆਂਗਾ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਅਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਗੰਮ ਵਾਕ ਕਰਨਗੇ, ...' (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 17)। 'ਅਗੰਮ ਵਾਕ' ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਣਾ ਸੀ;³⁶ ਨਬੂਵਤ ਦਾ ਦਾਨ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11: 4, 5)। ਔਰਤਾਂ ਇਸ ਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਬੰਦਗੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14: 23, 31-37) (ਭਾਵ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ³⁷) ਪਰ ਇਸ ਦਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਲੂਕਾ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਦੀਆਂ ਬੇਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ³⁸ ਕਈਆਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਨਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਉੱਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰੰਭਿਕ ਮਸੀਹੀ

ਲੇਖਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਅਰੰਭਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਿਆਫ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਲੂਕਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਸੀਲੇ ਉਹੀ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 1:3)।³⁹

ਪੌਲਸ ਦੇ ਫਿਲਿੱਪਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਅੱਗੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾਟਕੀ ਸੀ। ‘ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਕਈ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰੇ ਤਾਂ ਆਗਬੁਸ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇਕ ਨਬੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਆਇਆ’ (21:10)। ‘ਆਗਬੁਸ’ ਕੋਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਉਹੀ ਨਬੀ ਸੀ ਜਿਹਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ‘ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਕਾਲ ਪਵੇਗਾ’ (11:28ਅ)। ਇਸ ਵਾਰ ਉਹ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਨਿੱਜੀ ਭਾਵ ਪੌਲਸ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਨਬੂਵਤ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਇਕ ਨਬੀ ਵਾਂਗ ਵਿਖਾ ਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਦੱਸਿਆ।⁴⁰

ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਣ ਕੇ ਪੌਲਸ ਦਾ ਕਮਰਪਟਕਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ⁴¹ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਈ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਿਹ ਦਾ ਇਹ ਪਟਕਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹਣਗੇ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਗੇ (21:11)।

ਅਗਲੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਬੂਵਤ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ (ਭਾਵ ਰੋਮੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ) ਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਭੀੜ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਬੂਵਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਉਹਦੇ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੈਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੀ ਤਾਂ ਲੂਕਾ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਨਬੂਵਤ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ-ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ (ਲੂਕਾ 18:32)।

ਆਗਬੁਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਹੋਰ ਹਮਸਫ਼ਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਤੇ ਉਹ ਡਰ ਗਏ ਸਨ। ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਸੱਠ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੱਧ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੋਣ ਤੇ, ਆਗਬੁਸ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਲਗੇ ਕਿ ‘ਨਾ ਜਾਓ! ਨਾ ਜਾਓ!’ ਲੂਕਾ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਜਾਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹ ਦੀ ਮਿੰਨਤ ਕੀਤੀ ਭਈ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਵੇ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 21:12)। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਬਹਿਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ‘ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਰਾਹ ਹੁਣ ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਚੰਦਾ ਹੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਵੀ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਨਾ ਪਾ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਬੂਵਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨੇ

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਜੇ ਪੌਲੁਸ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਇੰਜ ਹੋਵੇਗਾ।' ਸਗੋਂ ਆਤਮਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਇੰਜ ਹੋਵੇਗਾ।' ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨੂੰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਬੁਠਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜੋ ਉਹਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਹਰ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਤਰਲੇ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਪਿਆਰਾ ਦੋਸਤ ਲੂਕਾ ਹੰਝੂ ਭਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਡੌਰਭੌਰਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਇੱਕੋ ਸੁਰ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਰਸੂਲ ਦੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਕੇ ਚਿੱਲਾਇਆ: 'ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਰੋਂਦੇ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੋੜਦੇ ਹੋ? ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਨਿਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹਾਂ' (ਆਇਤ 13)। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ 'ਤੋੜਦੇ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਪੀਰ ਕੇ ਚੂਰਨ ਬਣਾਉਣਾ' ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਭਟਕਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਪੌਲੁਸ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲੇ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੁਰੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸੀ। ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੀ।

ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਉਣ ਤੇ (ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਵੀ ਹਨ) ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਾਗਲ ਕਹਿਣ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਲਈ ਤਰਲੇ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਹੈਰਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਤੁਹਾਡੇ ਓਨੇ ਹੀ ਨੇੜੇ ਹੋਣ ਜਿੰਨੇ ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਤਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਹੁਣ ਉਹ ਬੇਇਜ਼ਤੀਆਂ ਸਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।' ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਬੋਝ ਉਦੋਂ ਤਕ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਜੇ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਫ਼ਾਇਦੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਓਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਵਿਚ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੋਖਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਸੌਂਪ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿਓ।⁴³

ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾਅ ਦਿਓ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਵਿਚ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦ ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ’ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ‘ਚੁੱਪ ਕਰ ਰਹੇ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ’⁴⁴ (ਆਇਤ 14)।

ਅੱਜ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਕਦੇ ਭੁੱਖੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ, ਬੀਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਹ ਉਹਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲਸ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਏ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਉੱਥੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਦੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਉਹਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਣ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਕੀ ਮਕਸਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਦੋ ਮਕਸਦਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ:

ਪਹਿਲਾ, ਪੌਲਸ ਲਈ (ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਬਾਜ਼ਵੁਦ) ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਰਸ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਵਾਅਦਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ‘ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ’ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ (ਜਿਹਦਾ ਮਤਲਬ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦੀਆ ਦੇ ਗਰੀਬ ਸਨ), ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੱਖੇਗਾ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2: 10)। ਦੇਰ ਤਕ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਚੰਦਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।⁴⁵ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੌਲਸ ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਮੇਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਵੀ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਦੂਜਾ ਪੌਲਸ ਲਈ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਝਣ (‘ਬੱਝਣਾ’ = ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਹੋਣਾ) ਲਈ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘... ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਭਈ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਅੰਸ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪੁਚਾਵੇ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9: 15)। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਇਹ ਤਾਂ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਪੌਲਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਸ਼ਾਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਖੁਦਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨੇ ਪੌਲਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਅਗਲੇ ਪਾਠਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਈ ਰਾਜਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਵੇਖਾਂਗੇ। ਭਲਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਅਣਖੇ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣਾ (21:15-17)

ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ [ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਰੌਲੇ ਦੇ ਦਿਨ] ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਵਲੇਵਾ ਲੈ ਕੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ।’ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਵਲੇਵਾ’ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥ ਸਮਾਨ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਬਣਾ ਲਏ ਸਨ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕੈਸਰੀਆ ਤੋਂ ਕੁਝ ਚੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਏ (ਆਇਤ 16ੳ)। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਸਨ ਜੋ ਪਰਬ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ‘ਮਨਾਸੋਨ ਕੁਪਰੁਸੀ’⁴⁶ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਚੇਲੇ⁴⁷ ... ਦੇ ਕੋਲ ਉਤਰਨ’ (ਆਇਤ 16)।⁴⁸ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪਰਬ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਜਦ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਠਹਿਰਣ ਲਈ ਥਾਂ ਮਿਲਣਾ ਲਗਭਗ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਝੁੰਡ ਲਈ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਔਖਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਨਾਮ ਆਦਮੀ ਸੀ (21:20-22, 27, 28) ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਨੀਚ ਗੈਰ ਕੌਮੀ ਵੀ ਸਨ।⁴⁹ ਮਨਾਸੋਨ ਕੋਲ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡਾ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਠਹਿਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹਦਾ ਜਿਗਰਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ।⁵⁰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਆ ਗਏ (ਆਇਤ 17)।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਲੂਕਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੂਕਾ 9:51 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ: ‘... ਉਹਨੇ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੁਹਾਣਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਨਾਲ ਮੋੜਿਆ।’⁵¹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਲੂਕਾ 18:31-33), ਪਰ ਇਹ ਜਾਣਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਗਿਆ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ‘ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ’ ਅਤੇ ਕੋਈ ਉਹਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।

ਸਾਰ

ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਜੋਖਮ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਾਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਮਸੀਹੀਅਤ ਬੁਝਦਿਲ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਮਾਂਚ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਥੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਖ਼ੁਦਾ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਜੋਖਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਸਗੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ:

ਉਹ ਨੇ ਆਪ ਆਖਿਆ ਹੈ ਭਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਛੱਡਾਂਗਾ, ਨਾ ਕਦੇ ਤੈਨੂੰ ਤਿਆਗਾਂਗਾ।
ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹੌਂਸਲੇ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਮੈਂ ਨਾ ਡਰਾਂਗਾ,
ਮਨੁੱਖ ਮੇਰਾ ਕੀ ਕਰੇਗਾ? (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5ਅ, 6)।

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ
ਰਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ
ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਹਨ (ਰੋਮੀਆਂ 8:28)।

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਧਮਕੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ‘ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਦੀਪਕ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਮਿਲੇਗਾ’ (2 ਪਤਰਸ 1:11)। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਹੋ, ਤਾਂ

ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੋਗੇ।

ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਜੋਖਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਉਹ ਜੋਖਮ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ! ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਓ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪੌਲਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਯਹੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿਓ! ਆਪਣੀ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਦਾਅ ਤੇ ਨਾ ਲਾਓ! ਅੱਜ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਲਓ।

ਵਿਜ਼ੁਅਲ-ਏਡ ਨੋਟਸ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ: ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਇਕ ਬੈਲਟ ਲਿਆਓ (ਜਿੰਨੀ ਚੌੜੀ ਹੋਵੇ ਓਨੀ ਹੀ ਚੰਗੀ ਹੈ)। ਜਮਾਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕਹੋ, ‘ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਦਮੀ ਲਈ ਇਹ ਪੈਂਟ ਕੱਸਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਲਈ ਇਹ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਪੌਲਸ ਲਈ ਇਹ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸੀ!’ ਵਿਖਾਓ ਕਿ ਆਗਬੁਸ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੀ ਬੈਲਟ ਭਾਵ ਪਟਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ।

ਸਰਮਨ ਨੋਟਸ

ਜੇ ਤੁਸੀਂ *ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2’ ਵਿੱਚੋਂ ‘ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਦੇ ਲਈ ਮਰੇਗੇ?’ ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਠ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹੋ?’ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਹਾਨ (ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ) ਕਾਰਣਾਂ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੌਲਸ ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਮੇਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ, ‘ਤੁਸੀਂ ਕਿਹਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਚਾਹੋਗੇ?’

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ *ਟਰੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4’ ਦੇ ਪਾਠ ‘ਜਦ ਮਸੀਹੀਅਤ ਬਣਦੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ’ ਅਤੇ ‘ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼’ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:21 ਅਤੇ 20:22 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ² ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਗੰਭੀਰ, ਵੱਖਰਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ

ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਿਲਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਘਬਰਾ ਗਏ ਸਨ। ³ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 'ਪੌਲਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ⁴ਪੌਲਸ ਦੇ ਜਾਣ ਤਕ ਇਕ ਭੂਚਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਮੂਰਤੀ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਜੂਬੇ ਦੇ ਖੰਡਰ ਅਜੇ ਵੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ⁵ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼' ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:16 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ⁶ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਉਸ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੱਤ ਦਿਨ ਲੱਗੇ (ਆਇਤ 3-6)। ⁷ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 'ਪੌਲਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ⁸ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ 'ਸੂਰੀਆ ਨੂੰ' ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਫ਼ੈਨੀਕੇ ਦੇਸ਼ ਸੂਰੀਆ ਦੇ ਰੋਮੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਸੀ। ⁹ਸੂਰ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਯਸਾਯਾਹ 23; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 26-28; ਆਮੋਸ 1:9, 10 ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ¹⁰ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰੀਆ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਲਈ ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਮਦਦ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਬਰਨਾਬਾਸ ਸੂਰ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੋਣ (11:27-30; 12:25)।

¹¹ਇਹਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਕਦੇ ਵੀ ਛੇਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਇਹਦੀ ਮਿਸਾਲ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਕਰਕੇ ਕਾਹਲੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸੀ। ¹²ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ 'ਨੂੰ ਲੱਭ ਕੇ' ਦਾ ਅਰਥ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਲੱਭਣਾ ਹੈ। ਸੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਸ਼ਾਇਦ ਛੋਟੀ। ¹³ਉਹ ਸੂਰ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹਫ਼ਤਾ ਰਹੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉੱਥੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। (ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਦੇ ਪਾਠ 'ਉਘਲਾਏ ਹੋਏ ਚੇਲੇ' ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 20:7 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ)। ¹⁴ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਦੇ ਪਾਠ 'ਜਦ ਮਸੀਹੀਅਤ ਬਣਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼' ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:21 ਅਤੇ 20:22 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ¹⁵ਆਇਤ 11 ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਹੀ-ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਹੋਈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਲਈ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ¹⁶ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਜਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀ ਕਈ ਦਿਨ ਤਕ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਵਿੱਛੜਨ ਲੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ¹⁷ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਇਆ ਹੈ। ¹⁸ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਦੇ ਪਾਠ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਪੀਆਂ ਲਈ ਉਪਦੇਸ਼' ਵਿਚ 20:36 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ¹⁹ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ²⁰ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਕੱਤ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਉਲਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ: 'ਅਸੀਂ ਜੋਖਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਏ।'

²¹ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 'ਪੌਲਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ²²ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 3' ਦੇ ਪਾਠ 'ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ' ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ 18 ਵੇਖੋ। ²³ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਤੁਲਮਾਇਸ ਤਕ ਹੀ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵੀ ਪੈਦਲ ਹੀ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ। ²⁴ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ 'ਲੱਭਣਾ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਸੂਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਤੁਲਮਾਇਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ²⁵ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਦੇ ਪਾਠ 'ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ' ਵਿਚ 20:4 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ²⁶ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾਨਵਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਾਰੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਥੀ ਮਸੀਹੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੜ੍ਹਨ ਨਾ (ਕਹਾਉਤਾਂ 25:17), ਸਗੋਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:2)। ²⁷ਟਰੁੱਥ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 2' ਦੇ ਪਾਠ 'ਕੰਧਾਂ ਢਹਿਣਾ' ਵਿਚ

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10: 1 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।²⁸ *ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 'ਪੌਲਸ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ' ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਰਾਹੀਂ ਗਏ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਾਹ 'ਚੋਂ' ਦੀ।²⁹ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ (9:30; 18:22), ਸੂਰੀਆ ਦੇ ਅੰਤਰਕਾਲ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਪੌਲਸ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।³⁰ ਲੂਕਾ ਨੇ 'ਕਈ ਦਿਨ' ਕਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਛੇ ਤੋਂ ਅੱਠ ਦਿਨ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

³¹ ਕਈ ਲੋਕ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 6 ਅਧਿਆਇ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ 'ਪਹਿਲੇ ਡੀਕਨ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 'ਸੱਤਾਂ' ਹੀ ਕਿਹਾ।³² ਜਦ ਮੈਂ ਛੋਟਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਕ ਥਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 'ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ' (ਜਾਂ ਮੁਨਾਦ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਿੱਪਸ ਨੂੰ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ 'ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਭਾਵ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਜਾਂ ਮੁਨਾਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ।³³ ਇਸ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ'; 'ਸ਼ਮਉਨ ਖਟੀਕ' ਆਦਿ ਨਾਲ ਕਰੋ।³⁴ ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਪੂਰਾ ਵਕਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 'ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ' ਕਹਿਣਾ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਚਾਰਕ' ਜਾਂ 'ਸੇਵਕ' ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਗਦਾ ਹੈ।³⁵ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੂਕਾ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰਹਿ ਕੇ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਭਾਵ ਉਹ 'ਪਹਿਲੀਆਂ ਨੰਨਾਂ' (ਨਨ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਹੀਂ ਸਨ।³⁶ *ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 1' ਦੀ ਅਰਥਵਾਲੀ ਵਿਚ 'ਨਬੀ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖੋ।' ³⁷ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:12 ਵੀ ਵੇਖੋ।³⁸ ਲੂਕਾ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।³⁹ ਲੂਕਾ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਲਸਤੀਨ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਹਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।⁴⁰ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 11:29-31; 22:11; ਯਸਾਯਾਹ 20:2-4; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 13:1-11; 27:1-11; 28:1-17; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 4; 5:1-4; ਜ਼ਕਰਯਾਹ 11:7-14.

⁴¹ ਇਹ ਚਮੜੇ ਦੀ ਬੈਲਟ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਪੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁੜਤੇ ਆਦਿ ਨੂੰ 'ਬੰਨ੍ਹ' ਕੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਚਿਪਕਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਰ ਕੱਸਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴² ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਪੌਲਸ ਦੀ ਮੌਤ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ; ਪਰ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਲਈ, ਅਸਤਰ 4:16 ਵਿਚ ਅਸਤਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵੇਖੋ।⁴³ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਮਸੀਹੀ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ (ਕਹਾਉਤਾਂ 24:6)। ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਾ ਸੀ ਜੋ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਲਾਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, 19:30, 31)। ਪਰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੌਲਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿਓ ਜੋ ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਪੱਕਾ ਦੋਸਤ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।⁴⁴ *ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟੁਡੇ* ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਤਾਬ 'ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ, 4' ਵਿਚ 18:21 ਉੱਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ।⁴⁵ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਮਿਸਾਲ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਪੂਰਾ' ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਓਨੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਚ ਸੀ।⁴⁶ ਕੁਪਰੁਸ ਉਹ ਟਾਪੂ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਬਰਨਬਾਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਮਨਾਸੇਨ ਇਕ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਯਹੂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀ ਯਹੂਦੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੱਦ ਸਕਦਾ ਸੀ।⁴⁷ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਨਾਸੇਨ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਲੂਕਾ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਘਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ, 'ਪੁਰਾਣੇ ਚੇਲੇ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਲੂਕਾ ਨੇ ਉਹਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੂਕਾ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇਕ ਵਸੀਲਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 1:3), ਇਹ

ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਦੇ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ “ਕੋਈ ਦਿਨ” ਠਹਿਰਨ ਵੇਲੇ ਕਰ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ (ਆਇਤ 10)। ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਾਸੇਨ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤੋਂ ਕੈਸਰੀਆ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਾਪਸ ਚਲਿਆ ਗਿਆ (ਵੇਖੋ KJV)। ਕਈ ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਮਨਾਸੇਨ ਨਾਲ ਰਾਤ ਭਰ ਲਈ ਰੁਕ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਰਕਾਂ ਨਾਲ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ।⁴⁹ ਅਜਿਹੇ ਪਰਬਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 12:20)। ਹੈਕਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਹਾਤੇ ਨੂੰ “ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਗੈਰ ਕੌਮ “ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਖ਼ੋਫ਼ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ” ਅਤੇ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਦ ਤਕ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।⁵⁰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਭਣੇਵੇਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ (23:16) ਇਸ ਲਈ ਕਈ ਲੋਕ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।

⁵¹ ਲੂਕਾ 9:53; 13:33; 18:31; 19:11, 28 ਵੀ ਵੇਖੋ।

“ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟ”

ਹਾਲ ਹੀ ‘ਚ ਮੈਂ ਇਕ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬੇਟੇ ਬਿੱਲ ਬੋਰਡਨ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਬਣ ਕੇ ਚੀਨ ਜਾਣ ਦੇ ਉਹਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਗਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਹ ‘ਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਚਪੇਟ ‘ਚ ਆ ਕੇ ਉਹਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਅਜਾਈਂ ਦਿੱਤੀ। ਪਰ ਉਹਦੇ ਸਿਰ੍ਹਾਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿਆ: “ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ।”

ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਇਸ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ ਸਮਝ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਕੈਦ ਹੋਣ, ਬਦਸਲੂਕੀ ਸਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਵੇਖਾਂਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ; ਪਰ ਉਹਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ। ਹਰ ਹਾਲਾਤ ‘ਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਰਿਹਾ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਭਾਗ ਵਿਚ ਜਿਹਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਚ ਕਰਾਂਗੇ (21-28) ਬਹੁਤ ਅਣਗੌਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਆਵਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਰਮਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਲੈਕਚਰਸ਼ਿਪ ‘ਚ, ਵਿਆਖਿਆ ਤਮਕ ਲੈਕਚਰ ਅਧਿਆਇ 23 ਤਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਇਹ ਭਾਗ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਜਨੂਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਤੀ ਅਸਲ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੋਸ਼ ਮੁਰਝਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੌਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪੌਲਸ “ਆਦਮੀ ਜਿਹਨੇ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀ” ਵਾਂਗ ਡਟਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। “ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜਨਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ।”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਖ਼ਰੀ ਪਾਠਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਬਕ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ “ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੋ” ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 2:10)।

ਡੇਵਿਡ ਰੋਪਰ, ਟਰੱਬ ਫ਼ਾਰ ਟੁਡੇ ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ